

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 38 D	

A német-amerikai feszültség Wilson halála miatt.

A „Torontál” tudósítójának távirata
Páris, febr. 6.

Washingtonból jelentik, hogy az ottani német nagykövét nem boosájtotta le félárboera a birodalom zászlóját a gyász jeléül Wilson halálakor.

A nagykövét ezt azzal indokolta, hogy a német külügyminisztérium nézete szerint Wilson egyszerű taggáember volt.

Az amerikai lapok nagy felháborodással írják az esetről. Egyesek azt is tudni vélik, hogy a viszony Amerika és Németország között gyökeresen meg fog változni, ha a német nagykövét nem adja meg a végső tisztességet Wilsonnak.

A kettősbírtokosok ügye döntés előtt.

— Beogradí tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 6.

Pénteken érkezik Beogradba az a román delegáció, amely szabályozni fogja az SHS—román kettősbírtokosok ügyét. Az SHS államot ebben a delegációban Kukity Száva fővámbírói volt igazgató, Vlaskalin Milorad belügyi főfelügyelő, Potity pénzügyi főfelügyelő, Pánity közlekedési osztályfőnök és Miloszavljevity Lázár a hadügyminisztérium megbízottja képviseli.

Benes külpolitikai expozéja

A „Torontál” tudósítójának távirata

Prága febr. 6.

A képviselőház külügyi bizottságának ülésén Wilson elparentálása után, amelyet a bizottság tagjai tiszteletük jeléül állva hallgattak végig, Benes mondott expozétát a külügyi politikáról.

Az új angol kormány — szerinte — új korszakot jelent Európa történetében, amely meg fogja hozni a végleges békét, mert vele együtt Amerika is részt fog venni Európa gazdasági talpraállításában. Hangoztatta Benes a Magyarországgal való jóviszony szükséges voltát és kijelentette, hogy a Népszövetség legutóbbi ülésén megegyezett Bethlennel a követendő magatartásukról. El fog jönni rövidesen az idő — mondotta végül Benes — amikor Magyarországgal szerződéses viszonyba léphetünk.

Nincsity külügyminiszter levele a házelnökhöz.

Az első hivatalos nyilatkozat az Olaszországgal kötött egyezményről.

— A „Torontál” beogradí munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 6.

Nincsity Momesilo dr. külügyminiszter ma a következő levelet intézte Jovanovity Ljuba házelnökhöz:

„A királytól nyert felhatalmazás alapján és a királyi kormány nevében Pasity és alulírott a múlt hó 27-én Mussolini olasz miniszterelnökkel Rómában egyezséget kötött, amely 1. az SHS állam és Olaszország közötti megállapodásokat tartalmazza Fiuméra vonatkozólag; 2. egy toldalékot tartalmaz, amely a szabad zónában lebonyolítandó forgalmat szabályozza, (a zóna határai a konvencióban vannak meghatározva) és 3. egy külön toldalékot, amely a fiumei szerb kikötőről szól. Mussolini a múlt hóban három levelet intézett alulírotthoz, amely az olasz kormány nyilatkozatát tartalmazta, még pedig 1. a fiumei kikötő határára; 2. a Fiumeban élő

SHS állampolgárok jogaira; 3. továbbá a Szent Jeromos szemináriumnak az SHS állam részére való átengedésére vonatkozólag.

Az Olaszországgal megkötött egyezmény nagy lépés a háború által teremtődött helyzet konszolidációja felé. Az egyezés nagy politikai fontossággal is bír, mert ezzel európai jelentőségű kérdés dől el, amely a mértékadó faktoroknak nagy gondot okozott s az ország határaitra koncentráta a figyelmet és megakadályozott bennünket abban, hogy az ország belső és más külső ügyeivel behatóbban foglalkozzunk.

Van szerencsém a fiumei konvenciót és toldalékait, valamint az olasz kormány nyilatkozatainak másolatát a királytól nyert felhatalmazásom alapján a szkupstina elé terjeszteni. Kérem annak sürgős letárgyalását. Nincsity külügyminiszter.”

Az ellenzék a súlyos adóterhek és a közmunkaszolgáltatás ellen.

A szkupstina kimondotta a sürgősséget az SHS—olasz egyezményre.

Beograd, febr. 6.

A szkupstina szerdai ülésén folytatták az 1924—1925-ik évi költségvetés vitáját. Az ülés ezuttal viharmentes, esendes lefolyást volt, annak dacára, hogy a szóonokok az ellenzék sorából kerültek ki.

Napirend előtt Jovanovity házelnök közölte a szkupstinával, hogy Nincsity előterjesztette az Olaszországgal kötött egyezményt és annak sürgős letárgyalását kérte. Néhány kisebb jelentőségű kérdés elintézése után áttértek a vitára, amelynek első szóonoka

Pálty (muzulmán) képviselő, aki a boszniai állapotokat ismerteti. Kritizálta a kormány pénzügyi politikáját és a súlyos terheket, amiket a lakosságra hártottak. A felszólaló nem mulasztotta el az alkalmat ezuttal sem, hogy beszéde keretében felelevenítse a muzulmán-párt nézetét az ország belső berendezkedésére vonatkozó kérdésekben. Végül kijelentette, hogy Boszniában nemesak a muzulmánok, hanem a szerbek is elégedetlenek.

A boszniai radikális képviselők ennélfelől a kitévelnél erélyesen tiltakoztak. Mojkity képviselő hangosan

közbekialtott: Csak a törökökről beszéljen. Hagyja a szerbeket.

Popovity Jóca (földm.) volt a következő szóonok. Főleg a közmunkáról és az ötszáz százalékos állami pótdóról beszélt és támadta a kormányt a súlyos terhek miatt. Követelte, hogy a robotszolgáltatást szüntessék meg. Beszéde végén kijelentette, hogy a költségvetés ellen szavaz.

Utána Divac Nedeljko (szoc.) beszélt. A gazdasági és közlekedésügyi állapotokat esetezte. Szerinte az ország terhei nincsenek arányosan szétosztva az állam minden polgárára.

Az ülés végén szavazás alá boosájtották Nincsity külügyminiszternek az SHS—olasz egyezményre vonatkozó előterjesztését, amelyre a szkupstina szavazattöbbséggel kimondotta a sürgősséget. A esütörtöki ülésen egy bizottságot választanak, amely megvitatja majd a fiumei konvenciót. A esütörtöki parlament egyuttal lerójjá a kegyelét Wilson iránt is, aki nagy szerbbart volt és sokat tett Szerbia érdekében.

Atadták a nyolc határszeli községet Romániának.

Egy hét múlva befejezik a határkizigazító munkát. — A második zóna kiürítése márciusban lesz.

Bečkerek, febr. 7.

Az SHS és román kormány megbízottai a múlt év novemberében Beogradban egyezséget létesítettek a sevresi békeszerződésben Romániának biztosított területek átadására vonatkozólag. Az egyezés alapján a kiürítés és átadás SHS részről január tizenegyedikén kezdődik és február tizenegyedikéig bezárólag tart. Az SHS és román delegáció január tizedikén Dzsomboljon konferenciára ült össze, amelyen a beogradí megállapodás figyelembe vételével részletes munkaprogramot dolgozott ki.

A dzsombolji értekezleten hozott határozatnak megfelelően január tizenegyedikén meg is kezdték a szomszédos államnak odaitélt területek átadását. A kiürítés körüli munkálatok a porgány—valkányi kataszteri vonalon indultak meg és fokozatosan haladtak dél felé. A program szerint a bizottság február tizenegyedikén éri el a Bánát déli határát a Dunát, amellyel a határkizigazítás befejeződik. A román impérium alá jutott területekkel együtt átadták a Romániának itélt nyolc községet is, névszerint Mah Kumlost, Horvát Késát, Csenejt, Ujvárt, Öregfalut, Szókat, Veliki Zsam és Lacunás községet. Ez utóbbi falut kedden délelőtt tizenegy órakor vették birtokba a román hatóságok.

A mai nap folyamán a Vrsac—Veliki Zsam közötti töltéstől a Makovae—Kakovo közötti töltésig halad a két határkizigazító bizottság, február tizenegyedikén pedig eléri a Dunát, amellyel feladatának eleget is tett.

Az első zóna kiürítése és átadása után a közeljövőben sorra kerül a második zóna is. Ebbe a sávba tartozik Stari Béba, Dzsombolj és Jána, valamint Módos és Párdány, a melyeknek birtokeseréje legkésőbb március 24-ikéig megtörténik. Részletesebb munkaprogramot a második zónára vonatkozólag később dolgozik ki a román és az SHS bizottság.

Bevonják a fél- és az egydináros bankjegyeket. A pénzügyminisztériumban napok óta folynak a tárgyalások az egy- és féldináros bankjegyek bevonásáról, amelyeket megfelelő értékű nikkelpénzzel cserélnének ki. A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy tíz millió értékű nikkelpénzt boosájt ki.

HIREK

— febr. 7.

Nagy tűz a győri ágyugárban. Budapestről jelentik, hogy ma reggel a győri hajdani ágyugár igazgatósági épületének tetje kigyulladt. A tüzet a tomboló szélvihárban csak másfélórás oltás után lokalizálhatták. A kár nagysága még ismeretlen.

A becskerekai ipartestület gyűlése. A becskerekai ipartestület február 10-ikén délelőtt 10 órakor Kruzska-utcai helyiségében a kamarai választások ügyében gyűlést tart.

Oh, áldott fény

az éltető napnak. Az ég hosszu ideig tartó nyomasztó szürkésége után milyen jóleső, boldog kék nevet le ránk. Mintha kieserltek volna a világót. A házak tetejéről eltűnt a hó. Az utcákat, igaz ugyan, hogy retentő esatak borítja el az olvadás nyomán, de még azt is inkább elviseli az ember, mint a szakadatlan, szomorú, nyomasztó szürkéséget. Hlyenkor meg tudja érteni az ember, hogy miért voltak napimádók őseink, sőt hogy a kultúra magas fokán álló azték nép templomaiban miért volt a legfőbb istenség képeként a nap aranyból formált korongja felerősítve. A legfinomultabb, legdekadensebb emberi lélek sem tud megszabadulni a természet behatásától. Akármilyen nagy elme, fényes koponya legyen valaki, ezen a kis jelentéktelennek látszó dologon nem tudja magát túltenni. Nem bírja magát függetleníteni a természettől. A hiányzó napsugár, a szürke ég, a köd, az eső morózussá, kedvetlenülé, életuntá teszi még a legerősebb idegzetű embert is. Viszont a meleg, lágyan simogató napsugár barátságos mosolyt lop még a legridegebb ember arcára is. Hátha még ez a napsugár, amelyik most még a felhők mögött csak néha tör ki, már a tavasz lehetét is magával hozná!

Előkészületek az eucharisztikus kongresszusra. Amsterdamból jelentik: A nemzetközi eucharisztikus kongresszust jul. 22-től 27-áig tartják meg a Szentszék legátusának, Van Rosum bíborosnak, jelenlétében. Mint ismeretes, Amsterdamban 1345 óta őrzik azt a Szentostyát, a mely a székesegyház leégése ellenére is megmenekült a tüztől s amelynek imadására minden évben a hollandi katolikusok ezrei zarándokolnak Amsterdamba. A kongresszus előkészítésére Gellier haarlemi püspök elnöklésével bizottság alakult, a melybe valamennyi holland püspök képviselőt küldött. Az ülések és ünnepségek hivatalos nyelve a holland lesz, de a papság részére külön rendeznek latin nyelvű előadásokat.

Mi okozza az influenzát? A chikágói bakteriológiai intézetben hónapok óta folynak a kísérletek, a melyeknek az a céljuk, hogy kikütsassák az influenzát okozó baktériumokat s ilyen módon a kellemetlen, sőt gyakran a halálos veszedelmet hordozó betegség biztos gyógyszerét megtalálják. Townsend dr. orvosprofesszor, aki vezetője a kísérletezésnek, érdekes nyilatkozatokat tett az érdeklődő újságírók előtt. — Az influenzát — mondotta — már 418-ban Krisztus születése előtt is

Megkerültek az erzsébetvárosi kör bombamerényletének tettesei.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, febr. 6.

Az Esti Kurir szenzációs leleplezést hoz az erzsébetvárosi bombamerénylet ügyében. A rendőrség — mondja a közlemény — régóta nyomoz az ügyben, lépésről-lépésre haladva. A legelső, a legfontosabb vallomást Radó József tette, aki beismerte, hogy jelen volt a bomba elhelyezésénél. Kijelentette, hogy a főirányító Márffy József és Marosi Károly voltak, akik elszánt embereket gyűjtöttek a merénylet végrehajtására.

Egyszer Márffy egy vaskazettát mutatott föl és kijelentette, hogy az első pokolgép kész és felhasználható. Megállapodtak benne, hogy a klub szolgájanak, Németh Józsefnek közreműködésével egy nappal hamarabb elhelyezik a bombát a fűtőtest mögé.

Tegnap a rendőrség kiszállt az

Erzsébetvárosi Körbe, ahol Radó megmutatta, hogyan és hol helyezték el a bombát. A helyszíni szemle után Christi Józsefet, az egyik bombamerénylet letartóztatottját behozták a főkapitányságra és elmondták neki Radó vallomását. Christi előbb tagadni próbált, de később megtört és vallott. A merénylet így egészen tisztázódni fog.

Az Esti Kurir értesül, hogy Márffyék pokolgép kazettáját Krasznik János lakatossegéd készítette. Ezt a Krasznikot aztán lecsalták valahogy a Dunához és befelelőltették. Krasznik holttestét meg is találták a Dunában. Radót az Ipolyba akarták fullasztani, de neki sikerült megmenekülni. A merényletben szereplő összes személyek majdnem mind a rendőrség kezén vannak.

A Jugoszlóvén Siemens-Schuckert építi át a becskerekai villanytelepet.

Döntött a városi közgyűlés. — A demokrata városatyák túntetőleg távolmaradtak az ülésről.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, febr. 7.

Becskekerek város képviselőtestülete szorda délután rendkívüli közgyűlést tartott a vármegyeháza nagytermében. A közgyűlés egyetlen pontja a villanytelep reorganizációja ügyében a megbízatás kiadása volt. Az ülést délután három órakor nyitotta meg Aleksity Bogoljub polgármester. Ismertette a tárgysorozatot, majd átadta a szót Vuletin Giga jegyzőnek, aki felolvasta a beadott ajánlatok felett hozott szakértői bírálatot és ajánlatot, valamint az állandó választmány és a pénzügyi bizottság javaslatát. Ugy a szakértői bírálatból, mint a két városi testület indítványából az ült ki, hogy a villanytelep átépítésére és kibővítésére ismételten a novisadi Jugoszlóvén Siemens-Suckert-cég nyújtotta be a legkedvezőbb ajánlatot.

A Jugoszlóvén Siemens-Suckert-cég ajánlatának ismertetése után Beslity Nikola mérnök szólalt fel, aki az állandó választmány javaslá-

lához csatlakozott és kérte annak elfogadását.

Zsivánovity Gavra (szoc.) kért szót ezután. Kifogásolta, hogy ilyen fontos ügyben olyan képviselőtestület határoz, amelyben a lakosság nincsen kellőképpen képviselve. Rámutatott az üres széksorokra, a demokrata tagok helyére, akik az új képviselőtestület kinevezése alkalmával az őket ért sérelem miatt, most túntetőleg távolmaradtak s nem vesznek részt többé a város ügyeinek intézésében. Kijelentette, hogy a villammű-bizottságban nem voltak szociálista tagok s így nem szavaz a villanytelep reorganizációja ügyében.

Aleksity polgármester, a közgyűlés elnöke ezután szavazást rendelt el. A képviselőtestület ötvenhárom szavazattal egy ellenében elfogadta az állandó tanács javaslatát, hogy ugyanis, a múlt évi feltételek mellett átadják a megbízatást a legkedvezőbb feltételeket ajánló vállalatnak, a Jugoszlóvén Siemens-Suckertnek.

merték. Az egykori feljegyzések ugyanis megemlékeznek egy járványos betegségről, mely az athéni hadsereget tizedelte meg és a melyeknek tünetei teljesen azonosak a mai influenzával. Egészen bizonyos tehát, hogy ez a kellemetlen betegség már évezredek óta réme az emberiségnek. Mint influenzát 1743-ban emlegetik első ízben. Az olaszok valami titokzatos befolyásnak tulajdonítják és innen ered az elnevezése is, mely az influence szóból származik, ez pedig befolyást jelent. Towsendi professzor szerint megnehezíti az eredményes vizsgálatot és kutatást az a körülmény, hogy az influenza ma nagyon sok formában jelentkezik s a legtöbb orvos mint közönséges megbűlést kezeli, holott kétségtelenül bizonyos, hogy a kórt

okozó bacillusok már benne vannak a szervezetben. Elmondta végül a kísérleteket végző tanár, hogy meg van a remény arra, hogy rövidesen megtalálja a betegség gyógy módját.

Közszemlén a r. kath. hitközségi adójavaslatok. A r. kath. hitközség-nél most fejezték be az adókövetési munkálatokat. Az adójavaslatok a hitközség titkári irodájában közszemlére vannak kitéve és ott mindenki által megtekinthetők. Az adójavaslatok ellen 15 napon belül mindenki fellebbezéssel élhet, a fellebbezések ugyancsak a hitközség titkáriánál adandók be.

Kinevezés. A belügyminiszter Popovity Bozsídárt községi jegyzőnek nevezte ki Srpski Elemirre.

A bánsági magyar-párt becskerekai szervezete folyó hó 10-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Club-kávéház nagytermében értekezletet tart, amelyre a helyi szervezet minden tagját ezuton hívja meg a vezetőség.

Az újságíróbál összes meghívott szétküldte már a rendezőség. Aki elnézésből nem kapott volna meghívót, jelentse a Radikalski Glasnik, Neue Zeit vagy a Torontál szerkesztőségének. A rendezőség több oldalról jött reklamációra tisztelettel közli, hogy legényembereknek nem küldött meghívót.

Borzalmas szerencsétlenség egy filmfelvételnél. Rómából jelentik, hogy a Quo Vadis film felvételénél, ahol huszonhat oroszán szerepel, borzalmas szerencsétlenség történt. A keresztények öldöklését ábrázoló jelenetnél az aréna egyik felén egy négy méter magasságban húzóó erkélyen helyezkedtek el a szereplők. Középen egy sodronyháló volt, a melynek másik oldalán az oroszánok voltak elhelyezve. A felvétel megkezdődött. A bestiákat kieresztették, mire az egyik, egy Európa nevű hatalmas nőstényoroszlán az aréna közepéről hirtelen ugrással az erkélyre szökött föl. A rettenetes kavarodásban egy Palombi nevű szereplő nem tudott az erkélyről menekülni, az oroszán torkon ragadta, lelökte az arénába és ott darabokra tépte. A filmfelvételt rendező Ambrozio-vállalat igazgatója és rendezője eltűntek. A rendőrség köröző-levelet adott ki ellenük.

Asztronómiai számok a német bankjegyforgalomról. Berlinből jelentik: A német birodalom bankjegyforgalma az 1923 december 15-től 22-ig terjedő héten 60 trillió, 388 billiárd, 191 billió, 802 milliárd, 855 millió, 158 ezer márkára emelkedett.

A pápa föléldotta Jenő főherceget a nőtlenségi fogadalom alól. Genfből jelentik: Jenő főherceg, néhai Károly király nagybátyja, fiatal korában mint a Máltai-lovagrend nagy-mestere nőtlenségi fogadalmat tett. Nemrégiben híre járt annak, hogy a főherceg házasságot köt egy Burekhardt nevű dúsgazdag svájci asszonnyal. A főherceg a pápától a nőtlenségi fogadalom alól való föléldását kérte, amit állítólag teljesített is a szentatyja.

Nehéz betegségek, operációk, gyermekágy után sűrűn keletkezik thrombosis, azaz a véredények eldugulása. Következésményei dagadtok, fájdalmak és gyengeség. A vérkeringés helyreállítására semmisen alkalmasabb, mint egy póstyéni iszapkúra (Pi Qua), mely reuma, ischias, köszvény stb., minden esetében is esodálatos hatású. Egy kocka (60 dinár), egy egész kurára elegendő. Kapható minden becskerekai gyógytárban, a Herzog-féle gyógytárban Vrsacon, a becskerekai és vrsaci tisztviselőszövetkezeteknél és Pelikán Lipót nyug. pénzügyigazgató, vojvodinai vezérképviselőnél Veliki Becskerekén, ahol mindenféle felvilágosítás, prospektusok stb. is kapható.

Elveszett egy csomag, amelyben üres nyomtatványblanketták és a Battányi-Schwarz-birtokról kataszteri birtoklevelek voltak. Aki a csomagot véletlenségből magával vitte, azt kéri annak elvesztője, hogy adja le a Vojvodina (Rózsai) szálloda portásánál.

Hó kigyó mint nyakék. A legújabb nyakék a londoni divathölgyeknek nyakán egy kigyó, még pedig egy eleven kigyó. A különös nyakéket először egy étteremben vették észre egy excentrikus hölgy nyakán. A kigyó, mely a hölgy nyaka köré tekerőzött, kiválóan látszott érezni magát és egyáltalán nem zavarta urnóját. A legnagyobb lelkiyugalommal fogyasztotta el vacsoráját. A kigyódivatnak mind több híve van Londonban.

Átutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár,** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybecskerek Takarékpénztár.** Veliki Becskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Becskerek. — Telefon-szám 329.

Átutalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árnyakivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Becskerek. — Telefon 43 és 47.

A becskereké omnibusz története

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, febr. 6.

Csanya, tapadós eső folyik szinte végtelen pázmákban az égből és én a nézem az ablakból, hogy mindenféle batyukkal és csomagokkal megpakott emberek, hogy topognak ide-oda a járda esővíztócsáiban. Honnan jön ez a sok ember? Igaz, hiszen most jött be az egyik vonat, onnan vándorol be ez a sok megpakott ember. Nini, erről jut eszembe, hogy milyen régen nem láttam én már a Noe bárkájának csufolt becskereké omnibuszt, amely tizenhat markos két sárgájával ifjuságom Wild West korszakának legizgalmasabb idejére emlékeztetett. Amikor Cody ezredes, a mindig diadalmas Buffalo Bill megmentette a postakocsiban álló gyönyörű Titzgeroy ezredesét — az a postakocsi ott a Wild Westben az én fantáziámban szakasztott olyan volt, mint a becskereké omnibusz. Dehát valóban hová is lett a becskereké omnibusz? Most úgy egyszerre hiányzik valahogy az utca képéből ez a hatalmas megvasalt szekér, amelynek lovai megfontolt kocogással rótták végig napjában négyszer a főutca keramitját.

Utána jártam és megtudtam, hogy hónapokkal ezelőtt a rendőrség betiltotta az omnibusz-járatot, mert — csunya! Érdekes, eddig sohasem tudtam én azt, hogy a rendőrség esztétikával is foglalkozik, mert ha azzal foglalkozna, akkor például nem tűrné a rendőrségi udvaron, pont az udvar közepén fekvő szemétdombot, mert hát az is — csunya és mégsem tűnik szembe.

Hát hiszen az bizonyos, hogy egy udvari fogat a lá Daumont sokkal szebb látványosság, de viszont nem lehet minden város fő- és székváros,

Leszurtak egy vasuti csendőrt és egy éjjeli őrt.

Izgalmas hajsza egy vagonfosztogató után.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, febr. 7.

Izgalmas esemény játszódott le tegnap este tizenegy óra tájban a becskerekéi Bégapart vasútállomáson. Eddigél ismeretlen tettes a vagonokat fosztogatta, amire figyelmessé lett egy éjjeli őr. Az őr, akinél nem volt fegyver, felszólította a tolvajt, hogy kövesse a komeszariátusra. Erre a tolvaj elmenekült. Az őr kiabálására elősietett egy vasuti csendőr, akivel együtt üldözőbe vették a menekülő tolvajt.

Izgalmas hajsza fejlődött ki a rabló és üldözői között, amely végül is azzal végződött, hogy elfogták a tolvajt, amint egy hóbuckán meglapult. A csendőr és az éjjeli őr közrefogták az elesített vagonfosztogatót és első pillanatra úgy tetszett, hogy a tolvaj ellenállás nélkül követi majd őket a komeszariátusra, alighogy megindultak azonban, az

ismeretlen elfogott egyén kirántotta kését s azt hirtelen mozdulattal a csendőr homlokába döfte, majd az éjjeli őr ellen fordult és annak a mellébe szurta. Mindketten vértől elborultan, eszméletlenül estek össze. A vakmerő tolvaj elmenekült. Mind-ezideig nem tudtuk a nyomára jutni.

Az életveszélyesen sérült vasuti őrt és a csendőrt a közkórházba szállították. Sebesülésük rendkívül súlyos, de azért remény van felgyógyulásukhoz.

Érdekes, hogy a tolvaj menekülés közben elvesztette a sapkáját. Hogy fel nem ismerhessék, futás közben kirántotta zsebkendőjét és azt felkötötte a fejére, úgy hogy csak a szeme látszott ki. A sapka megkevert s ennek alapján valószínű, hogy rövidesen kézrekerítik a tulajdonosát is. A vizsgálat nagy apparátussal indult meg.

hogy az udvari fogatok csak egy hemzsegiének benne és kiszorítsák belőle a jó öreg omnibuszt, amely istenem, ha nem is szép, de olyan romantikus és főleg demokratikus jármű, hogy már csak azért is nyújtani kellett volna a napjait. És minthogy egy a rendőrség, mint a város elmulasztotta azt, hogy sürgősen villamost vagy autóbuszjáratot létesítsen az állomásig — kár volt egyszeribe, esztétikai érzékből ezt a esunya, de praktikus alkotmányt megszüntetni. Ilyen időben például nem tulságosan kellemes csomaggal a vasutól a város központjába bekutyagolni, mert nem mindenkinek telik, sajnos, bérkocsira.

Ebből az esetből is kitűnik, hogy Becskerek városa abban a fölöttébb kellemetlen betegségben szenved, hogy több a szepérvé, mint a pénze. És mindán villamosra nem telik, azt hiszi, hogy el kell rogtani azt is, ami van. Úgy látszik, nem érzik még, hogy egy csunya a omnibusz is sokkal jobb, mint egy semmilyen omnibusz.

Mézeskalács, kártyavár, valutakirálynő és puderpamacs.

Milyen jelmezt öltünk az idet farsangon.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Régi bálozók mondják és a mai fiatalok is vallják, hogy minden farsangi mulatság közül a jelmezes a legmulatságosabb. Még csak az sem fontos, hogy álarcos legyen. Csak éppen alkalmat adjon arra, hogy egy éjszakára római patrierusnő, rokkokó marquise lehess, hogy kibujhass a mindennapi életből, a névből és fogalomból, amit egyszer régen a bölcsőben véletlenül rád aggattak és azóta viseled elkophatatlanul, láthatatlan bilinesekkel a testedhez forrasztva. Ezen a helyen ugyan nem akarunk a nemek értékelésének komoly problémáival kibelelni, de kétségtelen, hogy a nők könnyedebb, agilisabb fantáziájára, gyakran mélyebb pszichikai momentumokkal megalapozott játékos ked-

vére vall az a lelkesült öröm, mellyel a jelmezbál eszméjét felkarolják: míg az erősebb nem nehézke-sebb, gyávább s jelmeztöltelek elől hiun menekül a frakkjának „kipróbált szépségei” felé és közben fontoskodva tiltakozik, hogy: „komoly embernek nem való a maszkara...”

Hanyagoljuk el tehát a teremtés e nehézkes és fantáziátlan remekét és térjünk vissza önagyságához. Mielőtt azonban a tanácsadás nehéz műveletéhez fognánk, először el kell hogy kérjünk a — meghívóját. A jelmezbálok nagyobbik részét ugyanis mostanában az egységes stílus elvének alapján rendezik. A szízen egyik legérdekesebb báljának meghívóján például még a korszak is fel van tüntetve, amelyek a stílust, a bál „vezéreszméjének” határait jelentik. Az ilyen esetben persze a riporter jobban teszi, ha félreáll és átadja a helyét — a művészettörténeti tankönyvnek.

Tegyük fel azonban, kedves bálkirálynőjelölt, hogy jó atyád, férjed vagy saját büdzsében a „jelmez”-rovatban nem szerepelnek milliók, de azért, tudja isten, mégis szeretnél tetszeni egy kicsit. Elnézz tehát a korlátlan lehetőségek szabadságát nyújtó jelmezbálra, szerényen félretolod a stílhűség luxusát és helyette a következő axiómát írod ki magad és a szabónod számára:

„Ha kevés a pénzem, megtoldom — ötlettel.”

Ilyenképpen születik az „ötletjelmez”, mely gyakran, még biztosabb hatást és olcsóbban megoldható sikert jelent a „stílusjelmez”-nél.

Aktuális volna például ma a „mézeskalácszív”. Olcsó, egyszínű mosóanyagból — crepe sadából például — könnyen megcsinálható. A pruszlikot két, a szoknyát négy vagy hat szivalaku lapból lehet összeállítani, legjobb ha az alapezím világos és a mezőkövesdi rajzu mintát tarka parasztes laposöltéssel, vagy még inkább ábraszertint kivágtott másszínű anyagok ráakásával állítjuk elő.

A „puderpamacs”-jelmez piros felsőrésze a nyelet ábrázolja (a ki-

vágás körül keskeny aranyszalag, mely hátul hosszú masiban csüng alá). A pamacs maga a csipónél kezdődik és lehetőleg drót- vagy lószórvázzal kitarított sok húzott, könnyű tüll, vagy még inkább persze marabutoll alkotja. A szűk szoknya, a harisnya s a cipő fehér és hajporos lehetőleg a frizura is.

A „kártyavár” viselője minden bizomnyal széleskörű népszerűsége számíthat. A „széles kör” ebben az esetben nemcsak a megrögzött kártyásokból rekrutálendő hódolókra, hanem a saját mintájára is vonatkozik. A szűk alsóruha fölött ugyanis széles, szögletes drótvázról lógnak a kártyalapformájú nyelvek, melyekre piros és fekete selyemdarabkákból varrjuk ki a mintát. (Okos nő persze nyolcas mellé egyest varr, hadd hizzon a táncosának a szeme.) Csinos volna ehhez a jelmezhez a vörös paróka.

A hattyujelmez tüllszoknyáját hattyuaprémcsók vagy könnyű fehér marabutollak díszítik, a fejdísz lehet selyemmel borított szárnyformájú drótvázból is előállítani.

És ha férjünk, bátyánk, vagy más olyan férfit, akinek toalettgondjai saját gyöngé vállunkat terhelik, mégis meggondolná magát és jelmezből akarná díszíteni jelenlétével a bált, ajánljuk számára a szivar jelmezt. Dohánybarna gyapjutríkót csavarunk köréje (még pedig szabni sem kell, úgy hogy használat után kitűnő háza- vagy sportruha formájában születhetik ujja számunkra), a „gyűrű”-t arannyal kivarrt piros öv alkotja, a fővög alsó részén piros flitter, gyöngy vagy szalag a tüzet, a tetején szürke bolyhos himzés a hamut jelképezi. Ugyanezt a jelmeztöltelet anektálhatja persze jóalakú hölgy is.

Mindkét nem számára alkalmas kosztüm a valutakirálynő is, az olcsósági pálmát mindenestre az érhetné el. Egyszerű bő gallár, fűdőköpeny például, ábrázolhatja a palástot, melyet dekoratív fantáziánk teljes kiaknázásával, német és lengyel márkákkal, rubelekkel, osztrák és magyar koronákkal varrunk ki. Ezekből készíthet a korona is, kicsit kesernyés humorú karikatúrájaként Középeurópa gazdasági portréjának.

Közgazdaság

Emelkedik a magyar korona.

Budapest, febr. 6.

A magyar korona egyes külföldi tőzsdéken nagy emelkedést mutat. Különösen Wienben nagy iránta az érdeklődés. Körülbelül két hét óta a korona árfolyama állandóan emelkedő tendenciájú, az utóbbi napokban azonban feltűnően felugrott.

Az emelkedést magyarázza az osztrák nemzeti bank kedvező kimeneteli tárgyalása a magyar pénzügyi kormányval. Az osztrák kereskedők is sietnek koronaszükségletüket fedezni. Sőt a spekuláció is jó üzletnek tartja a koronavásárlást. Ugyanez a helyzet Prágában és Pozsonyban is. Érdekes volt, hogy Wienben a tegnapi budapesti kifizetés 240, míg az effektív korona 176. Az elmúlt két hétben a három emelt tőzsdén a korona mintegy tízenöt százalékos emelkedett.

TÖZSDE

Február 6.

Beograd. (Zárlat.) Newyork 84-75, London 365-50, Páris 392, Milano 372, Prága 246-50, Wien 019, Budapest 033, Genf 1467, Amsterdam 32, Szófia 62-25.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 574 és háromnegyed, Páris 2665, Milano 2752-50, Prága 1666 és egynegyed, Wien 00081, Budapest 00200, Beograd 675, Bukarest üres, Varsó üres, Berlin 130, Szófia 420 és egynegyed.

Budapest. (Zárlat.) Newyork 32500-34800, London 139750-149750, Páris 1505-1615, Milano 1425-1525, Bukarest 167-179.

Az értékpapírpia.

(Árak 1000 koronában — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(102)	106
Magyar Alt. Hitel	(719)	700
Pesti Magy. Keresk.	(1597)	1566
Leszám. és Pénzv.	(119)	1621
Pesti Hazai	(4725)	4620
Hermes váltótízlet	(83)	85
Salgótarjáni	(718)	708
Rimamurányi	(126 5)	163
Bgisz	(75)	63
Dél cukor	(628)	616

Küönleges tavaszi kalapjaim megérkeztek!

Estélyi szövetrohák, bluzok, jumperek nagy választékban! — Kalapvasalást, alakítást jutányos árban vállal 77

Aszlanyi Julia kalap- és nődivatterme, V. Beeskerek, Nemanjina (Jenő herceg) u. 7 Tunner-féle ház

Prima libazsirt

172 franko Vel. Beeskerek 60 dinárért kg-onként minden mennyiségben szállít

Kanitz és Leipniker V. Beeskerek.

Frissen égetett, prima szlavóniai mész

kő- és pormentes, vagontételekben kapható
SPITZER KÁROLY
mészégető telepház Veliki Beeskerek
Előjegyezni lehet: Miletičeva (Temesvári) u., a vasúti hid mellett. — 211

A város központjában fekvő jóforgalmu

vendéglő

teljes berendezéssel és kifőzéssel együtt, családi okok miatt azonnal

eladó

Bővebb felvilágosítással szolgál
Behring György vendéglős
(Nicky utca). 210

Lapkihordót

felvesz a „Torontál” kiadóhivatala.

Állandóan raktáron van és kívánságára házhoz szállítjuk a következő napilapokat és folyóiratokat:

Szerb nyelven:		<i>Az Ojság</i> 4-	<i>Jugend</i> 10-
<i>Vreme</i> 1-	<i>Az Ember</i> 5-	<i>Die Kunst</i> 36-	<i>Die Kunst</i> 36-
<i>Politika</i> 1-	<i>Vasárnapi Ujság</i> 5-	<i>Wild und Hund</i> 16-	<i>Deutsche Jugendzeitung</i> 6-
<i>Zabavnik</i> 2-	<i>Pasztoriz</i> 15-	<i>Westermanns Monatshefte</i> 20-	<i>Wiener Bilder</i> 5-
<i>Illustrirani List</i> 2:50			
<i>Obzor</i> 1:50	Francia nyelven:		
<i>Veselo Novine</i> 2:50	<i>Le Temps</i> 4-		
<i>Hrvat</i> 1:50	<i>Le Petit Parisien</i> 4-		
<i>Dom i Svijet</i> 7:50	<i>Le Matin</i> 4-		
<i>Kopriva</i> 3-	<i>Le Journal</i> 4-		
<i>Zagrebački Sportski List</i> 8-	<i>Journal des Debats</i> 4-		
<i>Comodia</i> 8-	<i>L'Humanite</i> 4-		
	<i>Sourir</i> 12-		
	<i>Journal Amusante</i> 10-		
	<i>La Vie Parisienne</i> 12:50		
	<i>Illustration</i> 25-		
Magyar nyelven:			
<i>Torontál</i> 1-			
<i>Bácsmezei Napló</i> 1:50			
(V. 2-)			
<i>Esti Élet</i> 3-	<i>Daily Mail</i> 4-		
(V. 4-)	<i>The Times</i> 12-		
<i>Délbácska</i> 1:25			
(V. 1:50)			
<i>Világ</i> 4-			
(V. 5-)			
<i>Esti Kurir</i> 4-			
(V. 5-)			
<i>Pesti Tőzsde</i> 10-	<i>Zagreber Tagblatt</i> 2-		
<i>Tőzsdei Hírlap</i> 3-	<i>Elegante Welt</i> 20-		
<i>Aradi Közlöny</i> 2-	<i>Berliner Tagblatt</i> 4-		
(V. 3-)	<i>Neue Freie Presse</i> 5-		
	<i>Neues Wiener Journal</i> 5-		
	<i>Newe Zeit</i> 1-		
<i>Autó</i> 18-	<i>Temesvári Volksblatt</i> 2-		
<i>Egyenlőség</i> 5-	<i>Reigen</i> 30-		
<i>A Szellem</i> 15-	<i>Sport im Bild</i> 25-		
<i>Borszem Jankó</i> 7-	<i>Die Börse</i> 10-		
<i>Színházi Élet</i> 12-	<i>Fliegende Blätter</i> 6-		
<i>Tolnai Világlapja</i> 12-	<i>Faun</i> 5-		
<i>Fidibusz</i> 4-	<i>Berliner Tagblatt</i> 6-		
<i>Nemzeti Sport</i> 3-	(Woche)		
<i>Sportlirap</i> 4-	<i>Ost und Süd</i> 4-		
<i>Jugoszláv Sportélet</i> 2-	<i>Moderne Welt</i> 20-		
<i>Caviár</i> 6-	<i>Das Illustrierte Blatt</i> 5-		
<i>Ma Este</i> 10-	<i>Die Fackel</i> 30-		
<i>En Ujságom</i> 6-	<i>Muskete</i> 30-		
<i>Magyar Lányok</i> 6-	<i>Lustige Blätter</i> 8-		
<i>Cimbora</i> 4-	<i>Meggendorfer</i> 6-		
<i>Erdélyi Élet</i> 4-	<i>Die Woche</i> 14-		
	<i>Junggeselle</i> 20-		
		Időszaki füzetek:	
		<i>Nick Carter</i> 2-	
		<i>Mister Herkules</i> 3-	
		<i>Doktor Kubb</i> 3-	
		<i>Buffalo Bill</i> 3-	
		<i>Indiánus történetek</i> 2:50	
		<i>Detektiv történetek</i> 10-	
		<i>Ullstein: Die spanischen Bücher</i> 10-	
		<i>Ullstein: Romane</i> 20-	
		<i>Kronenbücher</i> 16-	

Árak dinárban értendők. (V. = vasárnapi szám.)

„Orient“

hírlapterjesztő vállalat V. Beeskerek, Aleksandrova u. 5.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Veliki Beeskerek, Obiličeva (Zápolya) u. 7. sz.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.